

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci žalobcu: **P.**, spol. s r.o., **M.**, **B.**, IČO: **X.**, zast. **J.**, advokátom, **K.**, **B.**, proti žalovanému: **M.**, nar. **X.**, **Č.**, **M.**, o zaplatenie 38 414,- Sk zo zmenky (1 275,11 eur), o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v B. zo dňa 11. mája 2006 č.k. 16 Zm 1790/04-37, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v B. zo dňa 11. mája 2006 č.k. 16 Zm 1790/04-37 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v B. napadnutým rozsudkom zmenkový platobný rozkaz vydaný dňa 25. 10. 2004 č.k. 16 Zm 1790/04-8 v celom rozsahu ponechal v platnosti a žalobcovi priznal trovy konania 6 365,50 Sk.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu a po predložení originálu zmenky, súd zmenkový platobný rozkaz vydal.

Proti zmenkovému platobnému rozkazu podal žalovaný námietky, v ktorých namietal opodstatnenosť uplatnenej pohľadávky.

Žalobca vo vyjadrení k námietkam uviedol, že žalovanému poskytol revolvingovú pôžičku na základe zmluvy č. 11648-04143 vo výške 60 000,-- Sk, ktorú mal žalovaný splácať v mesačných splátkach po 3 333,-- Sk po dobu 18 mesiacov, podľa dohodnutého splátkového kalendára. Následne bol žalovanému poskytnutý revolving 20 000,-- Sk, ktorý bol pripočítaný k istine pôžičky, čím sa počet mesačných splátok zvýšil na 24. Žalovaný do splatnosti zmenky zaplatil z istiny pôžičky 23 splátok vo výške 76 659,-- Sk a so zaplatením 24 splátky bol v omeškaní sedem mesiacov, čím žalobcovi vznikol nárok na zmluvné pokuty podľa čl. 13 zmluvy.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a na prejednanie námietok nariadil pojednávanie. Zistil, že predmetom konania je nárok vyplývajúci z vlastnej zmenky zo dňa 23. mája 2001, ktorá bola vystavená vo forme blanko zmenky.

Súd nárok posudzoval podľa § 10 zmenkového zákona. Žalovaný v námietkach nepopieral vystavenie zmenky, ani uzavretie revolvingovej pôžičky, tvrdil však, že pôžička bola splatená.

Žalobca uviedol, že k žiadnej zmene nedošlo a 24 splátka podľa prehľadu realizovaných platieb, nebola zaplatená.

Súd mal v konaní za preukázané, že 24 splátka pôžičky nebola zaplatená, čím podľa dohodnutých podmienok v čl. 13 zmluvy, vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Na základe uvedeného mal súd za preukázané, že žalovaný nepreukázal dôvodnosť svojich námietok a že zmenková suma tak, ako bola do blanko zmenky doplnená, zodpovedá nárokom žalobcu, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie podaním zo dňa 17. augusta 2006, z ktorého vyplýva, že pôžička bola splatená a poukázal na splátku dňa 22. 04. 2002, ktorá nie je v karte klienta uvedená. Ako dôkaz predložil kópiu bankového prevodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 v znení od 15. 10. 2008 a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je odvolanie žalovaného proti rozsudku, ktorým bol ponechaný zmenkový platobný rozkaz v platnosti.

Žalobca svoje právo odvodzuje z vlastnej zmenky vystavenej žalovaným dňa 23. 05. 2001, ktorou sa zaviazal zaplatiť zmenkovú pohľadávku 38 414,-- Sk. Pôvodne išlo o blanko zmenku k revolvingovej zmluve. Súd prvého stupňa vydal dňa 25. októbra 2004 zmenkový platobný rozkaz (na l.č. 8), proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote námietky, v ktorých namietal, že pôžičku splatil v plnej miere.

Súd prvého stupňa vznesené námietky neakceptoval a vo veci rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti.

Zmenka je cenný papier, prevoditeľný rubopisom, s ktorým sú späté práva zmenečného veriteľa na zaplatenie peňažnej pohľadávky v ňom uvedenej. K platnosti zmenky sú zákonom predpísané predpoklady a vyžadované základné náležitosti. Vznik zmenky nie je viazaný na uvedenie kauzy.

Odvolací súd konštatoval, že všetky námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, podliehajú koncentračnej zásade podľa § 175 ods. 4 O.s.p., z čoho vyplýva, že nie je možné na neskôr podané námietky prihliadnúť. Platí teda, že ak niektorá z námietok nie je včas uplatnená (v trojdňovej lehote po doručení zmenkového platobného rozkazu), nemôže na ňu súd prvého stupňa, ale ani odvolací, prihliadnúť. V tomto postupe tkvie koncentračná zásada platná v zmenkovom práve. V danom prípade žalovaný podal námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, spočívajúce v tom, že pôžičku riadne splatil a od týchto námietok sa ani v odvolacom konaní neodchýlil.

Žalovaný podpísal blanko zmenku s tým, že vyplňovacie právo patrilo žalobcovi v súvislosti s neplnením záväzkov z uzavretej zmluvy.

Právna úprava bianko zmenky je obsiahnutá v § 10 zmenkového zákona a ide o budúcu zmenku, pri vyhotovení ktorej chýba jedna alebo viacero podstatných náležitostí, ktoré až dodatočne vyplní majiteľ zmenky. Dôvodom vydania zmenky býva spravidla uzavretie kauzálnej zmluvy a dohoda o zmenkovom zabezpečení. Podstatnou podmienkou bianko zmenky je skutočnosť, že neúplnosť zmenky nevyplýva z opomenutia, ale k jej vystaveniu dochádza zámerne s tým, že jej neskoršie vyplnenie sa predpokladá. Zámer vydať bianko zmenku, sa prejavuje v existencii dohody, uzavretej medzi odovzdávajúcim (v tomto prípade žalovaným) a preberajúcim (žalobcom), ktorý je oprávnený na základe dohody zmenku doplniť. Obsahom dohody je určenie vyplňovacieho práva t.j. dohoda o tom, ktoré chýbajúce náležitosti zmenky sa majú doplniť a za akých podmienok resp. určujúcich skutočností. Pokiaľ by rozsah vyplňovacieho práva bol v dohode neurčitý, alebo by z dohody nevyplýval, spravoval by sa podmienkami obvyklými vo vzťahoch medzi stranami kauzálneho vzťahu resp. obvyklými v podobných prípadoch. Podmienkou vzniku vyplňovacieho práva, je dohoda o ňom. Ten, kto bianko zmenku odovzdal, nemôže udelené oprávnenie na jej vyplnenie odvolať a ten, kto zmenku prevzal, je oprávnený ju doplniť.

Osoba, ktorá bianko zmenku podpísala, má právo na námietky, teda najmä námietky súvisiace s vyplňovacím právom, pričom platí, že dlžník z takejto zmenky musí preukázať, že zmenka bola vyplnená odlišne od dohody. V tomto smere neboli námietky vznesené.

Bianko zmenka vystavená za účelom zabezpečenia záväzku dlžníka, nie je zabezpečovacím záväzkom, je len prostriedkom zabezpečenia, preto existencia záväzku zo zmenky, nie je závislá na existencii zabezpečenej pohľadávky. Dlžník z takejto zmenky sa môže brániť len námietkou, že pohľadávka zanikla. Práve v danom prípade žalovaný spochybnil právo na vyplnenie blanko zmenky, vzhľadom na jeho námietku zaplataenia poskytnutej pôžičky.

Ani v odvolacom konaní nebolo spochybnené právo vyplnenia blanko zmenky žalobcom, ale bola spochybnená výška sumy, vzhľadom na predložený dôkaz (v kópii), že žalovaný splatil tiež splátku vo výške 3 333,-- Sk dňa 22. apríla 2002 (v lehote splatnosti),

ktorá nie je evidovaná v karte klienta (na l.č. 20). Platba tejto splátky môže mať zásadný vplyv na výšku žalovanej sumy zo zmenky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie, v ktorom bude potrebné doplniť skutkové dokazovanie v naznačenom smere a následne z neho vyvodit' právny záver.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V B. 17. marca 2009

JUDr. Jana Zemaniková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková